

УДК 236

Ойстрик С.В., аспірант спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Науковий керівник: М.І. Виклюк, кандидат економічних наук, доцент

(ПВНЗ «Європейський університет», бульвар Академіка Вернадського 16-В, Київ 03115)

НЕОБХІДНІСТЬ ПІДТРИМКИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГОНЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Підвищення енергоне залежності є ключовим елементом стратегічної безпеки країни, особливо в умовах постійних геополітичних викликів. Наразі Україна стикається з великою кількістю проблем, пов'язаних із залежністю від імпортованих енергоносіїв, що впливає на економічну стабільність та енергетичну безпеку [1]. Енергетична незалежність має стати пріоритетом для держави, адже це безпосередньо впливає на розвиток національної економіки, добробут громадян та стратегічну безпеку. Висока залежність від імпортованих енергоносіїв, зокрема природного газу та нафти, створює економічну вразливість. У зв'язку з агресією Росії та бойовими діями на сході країни, пошкодження енергетичної інфраструктури та блокада постачання енергоресурсів стали додатковими факторами загрози для енергетичної безпеки. Недостатня розвиненість відновлювальних джерел енергії та низький рівень енергетичної ефективності промисловості також обмежують можливості енергоне залежності. Суб'єкти господарювання є основними драйверами змін у енергетичній сфері, адже саме вони здатні інвестувати в нові технології та інфраструктуру. Розвиток відновлювальних джерел енергії (сонячні, вітрові електростанції, біогазові установки) може суттєво знизити залежність від імпортованих енергоносіїв [2]. Підвищення енергоефективності на підприємствах шляхом модернізації обладнання, впровадження інноваційних технологій та енергоощадних рішень дозволить значно зменшити витрати на енергію.

Одним із головних факторів для досягнення енергоне залежності є стимулювання інвестицій у відновлювальні джерела енергії та енергозберігаючі технології [3].

Пільгові кредити з низькими відсотковими ставками для підприємств, що впроваджують інноваційні рішення в сфері енергетики, сприятимуть розвитку цих напрямків.

Грантові програми на державному та міжнародному рівнях можуть допомогти покрити частину витрат на будівництво об'єктів ВДЕ та модернізацію енергетичної інфраструктури.

Державні гарантії для кредитів підприємствам дозволять залучити більше приватного капіталу та мінімізувати фінансові ризики для інвесторів. Співпраця з міжнародними фінансовими установами (Світовий банк, Європейський Союз, міжнародні фонди) є важливим напрямком для розвитку відновлювальних джерел енергії в Україні. Міжнародні гранти, пільгові кредити та технічна допомога зможуть забезпечити фінансування проектів на сучасному рівні та допомогти Україні досягти енергоне залежності. Спільні проекти з європейськими країнами, зокрема в галузі «зелених» технологій, сприятимуть інтеграції України у європейську енергетичну мережу та підвищенню конкурентоспроможності української економіки. Впровадження новітніх технологій у виробництві енергії з відновлювальних джерел, зокрема використання сонячних панелей, вітрових турбін, біогазових установок, дозволяє значно знизити вартість

енергії та підвищити її доступність для українських підприємств. Окрім того, модернізація існуючих енергогенеруючих потужностей за допомогою газопоршневих та газотурбінних установок може стати важливим етапом у забезпеченні стабільності енергосистеми та зменшення залежності від зовнішніх постачальників. Основними викликами залишаються високі капіталовкладення в інфраструктуру, недостатньо розвинена фінансова підтримка та відсутність достатньої кількості кваліфікованих кадрів у галузі відновлювальної енергетики [4]. Однак, завдяки державній підтримці, активній співпраці з міжнародними партнерами та залученню інвестицій, Україна може стати лідером у галузі енергетичної незалежності в регіоні.

Підвищення енергонезалежності України є необхідною умовою для забезпечення економічної та національної безпеки. Для досягнення цієї мети потрібно активно підтримувати суб'єктів господарювання через пільгові кредити, гранти, державні гарантії та міжнародну допомогу. Створення сприятливих умов для інвестування в відновлювальні джерела енергії, підвищення енергоефективності та модернізація енергетичної інфраструктури дозволить значно зменшити залежність від зовнішніх постачальників та зміцнити національну економіку. Підтримка бізнесу в розвитку відновлювальних джерел енергії є важливим кроком до сталого розвитку країни та забезпечення енергонезалежності на довгострокову перспективу.

Перелік посилань

1. Безпека держави в енергонезалежності об'єктів критичної інфраструктури / А. Міщенко, В. Коваленко, П. Іванов та ін. // Наука і техніка сьогодні. – 2023. – № 2(16). – Режим доступу: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-2\(16\)-401-415](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-2(16)-401-415).

2. Макалюк І. В., Марченко В. М., Кавтиш О. П. Підвищення енергонезалежності за рахунок відходів і біопалива: досвід ЄС та України // Підприємництво та інновації. – 2023. – № 27. – С. 86–93. – Режим доступу: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/27.15>.

3. Примаченко С. В., Кустовська А. Д. Біогазові технології – шлях до енергонезалежності України : тези. – 2014. – Режим доступу: <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/28840>.

4. Процесне управління наскрізними змінами енергопідприємств в контексті енергонезалежності України / І. Перезовова, А. Гончарук, В. Лисенко та ін. // Успіхи і досягнення у науці. – 2025. – № 2(12). – Режим доступу: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-2\(12\)-715-726](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-2(12)-715-726).